

70. DUBROVAČKE LJETNE IGRE

ZATVORENE 70. IGRE

Slavljeničko festivalsko ljeto do

Na zadnji dan obljetničkih Igara održana je konferencija za medije u atriju palače Sponza na kojoj su govorili ministrica kulture Nina Obuljen Koržinek, gradonačelnik Dubrovnika Mato Franković, župan dubrovačko-neretvanski Nikola Dobroslavić, intendantica Igar Dora Ruždjak Podolski, ravnateljica Ivana Medo Bogdanović, glavni ravnatelj Hrvatske radiotelevizije Kazimir Bačić te direktorica Turističke zajednice grada Zagreba Martina Bienenfeld povodom programa „Dubrovačke ljetne igre u Zagrebu“. Nakon konferencije za medije uslijedila je i dodjela Nagrade Orlando Hrvatske radiotelevizije.

Ministrica kulture Nina Obuljen Koržinek govoreći o Igrama naglasila je kako je ovo izdanje pokazalo točno onaj smjer koji je Ministarstvo željelo ostvariti dajući mandat intendantici Dori Ruždjak Podolski, održavajući tako bogat kulturni kapital koji Igre nose s potrebom da se osmisli europski relevantan i suvremen kulturni festival koji će publici ponuditi najbolje od hrvatske i svjetske umjetnosti. Istaknuvši kako su Dubrovačke ljetne igre produkcijski najkompleksniji festival u Hrvatskoj, ministrica je čestitala vodstvu na sjajnim obljetničkim Igrama te zaželjela uspjeh u pripremi sljedećih, a tim povodom najavila je i promjenu trajanja mandata intendanta s dvije na četiri godine. Gradonačelnik Mato Franković izjavio je kako su ciljevi da Igre budu dubrovačke, hrvatske i međunarodne postignuti te da je program bio izvanredan. Spomenuo je i da je Grad udvostručio izdvajanje za festival u želji da Igre rastu i da napreduju, a zahvalivši se na kraju ravnateljici i intendantici na sjajno odrađenom poslu, zaključio je kako će Grad uvijek biti uz Ljetne igre.

Župan Nikola Dobroslavić istaknuo je kako su Ljetne igre ove godine bile vrlo uspješne, a program vrlo dobar, primjeren velikoj obljetnici. Uz čestitke svima koji su tome pridonijeli, župan je kazao: „Ljetne igre nisu za nas samo kulturni događaj najveće važnosti, već i kvalitetna dopuna turističke ponude već dugi niz godina, a tako će, uvjeren sam, ostati i dalje. Zahvaljujem ovom prigodom i našim sugrađanima, koji su Igre pratili, u njima sudjelovali, ali i imali razumijevanja za poteškoće s kojima smo se možda ponekad susretali u svakodnevnom životu.“

Premijerni program obljetničke godine donio je jednu od najpoznatijih tragedija velikog Williama Shakespearea „Hamlet“ u režiji Paola Magellija koji je Festivalski dramski ansambl premijerno izveo na tvrđavi Lovrjenac 27. srpnja, a imao je ukupno 7 izvedbi pred rasprodanim gledalištem. O ovoj predstavi, koja je imala status jednog od najočekivanijih kazališnih događaja godine, kritika je pisala da je dubrovački Hamlet „živ, prezentan, li-

šen patetike“, nadalje, da se radi o „predstavi za pamćenje, koja ostaje trajno u analizama Dubrovačkih ljetnih igara i šire. Iako odiše suvremenim konotacijama i kontekstima, ovo je predstava klasične veličine i temelja. Snažna i moćna“, a Frana Maškovića, prvog Dubrovčanina u ulozi Hamleta na Lovrjencu, kritika je hvalila kao „odličnog glumca i odličnog Hamleta koji bježi od svake patetike i glumačkog deklamatorstva ali ne bježi od tamnih dubina ljudske duše“. Drugi premijerni naslov Mali princ praižveden je 8. kolovoza u atriju Kneževa dvora pod pokroviteljstvom zaklade Caboga Stiftung pred mnogobrojnom velikom i malom publikom. Glazbeno-scensko djelo prema klasiku svjetske književnosti, romanu Mali princ francuskog pisca Antoina de Saint-Exupéryja na jubilarnim 70. Igrama postavili su redatelj Hrvoje Korbar i skladatelj Ivan Josip Skender, a zbog velikog interesa publike dodana je jedna izvedba. Pred sam kraj Igar, u parku Umjetničke škole 20. kolovoza održana je praižvedba „Geraniuma“ u režiji Marine

Pejnović i adaptaciji redateljice te dramaturga Ivana Penovića, prema pripovijetki Iva Vojnovića te pripovijetki „Otok“ iz zbirke „Molitva na šetalištu“ Antuna Šoljana. Festivalski dramski ansambl je predvodila Doris Šarić Kukuljica koja je maestralno utjelovila usidelicu Maru. Festivalska je publika i ovog ljeta uživala u izboru iz proze Ranka Marinkovića „Pod balkonom“ u režiji Darija Harjačeka i dramatičari Vedrane Klepice te redateljice predstave, a dramski program 70. Igar sadržavao je i brojna gostovanja, pa je tako Rene Medvešek postavio hit predstavu „Tko pjeva zlo ne misli“ Hrvatskog narodnog kazališta u Zagrebu na otvorenoj pozornici u parku Gradac. Na istoj lokaciji izvedena je kulturna satirična farsa „Balkanski špijun“. Sjajna predstava prema antologijskom tekstu Dušana Kovačevića, u režiji Tatjane Mandić Rigonat i u izvedbi Narodnog pozorišta iz Beograda nasmijala je mnogobrojnu festivalsku publiku do suza, a Gradac je obje večeri bio ispunjen do posljednjeg mjesta. U dramskom programu 70. Igar tradicionalno

Donijelo 80 programa u 47 dana

godine također obilježava 70. obljetnicu svoga umjetničkog djelovanja. Tradicionalno je i Folklorni ansambl Linča nastupio u okviru jubilarnih igara i to četiri puta, a na svojoj prvoj festivalskoj izvedbi na taraci tvrđave Revelin ugostili su i KUD Jedinstvo iz Splita.

Jaki glazbeni program donio je velika imena i izuzetne programe, a otvorio ga je impresivni gala koncert u izvedbi Orkestra Državne opere Donje Saske i Akademskog zbora Ivan Goran Kovačić s vrsnim solistima – sopranisticom Evelin Novak, mezzosopranisticom Janjom Vuletić, tenorom Tomislavom Mužekom i bas-baritonom Krešimirom Stražancem - pod dirigentskom palicom maestra Ivana Repušića. U suradnji sa zakladom Caboga Stiftung, uslijedila je izvedba Die Winterreise nagrađivanih i međunarodno priznatih umjetnika bas-baritona Krešimira Stražanca uz pratnju pijanista Danijela Detonija u ljetnikovcu Bunić Kaboga. Zagrebački solisti nastupili su 14. srpnja u atriju Kneževa dvora s pijanisticom Mar-

Dubrovačke ljetne igre u svojoj su jubilarnoj sedamdesetoj sezoni okupile gotovo 2.000 umjetnika iz cijelog svijeta koji su u 47 festivalskih dana od 10. srpnja do 25. kolovoza na 20 scenskih i ambijentalnih lokacija grada Dubrovnika, pred približno 60.000 domaćih i inozemnih posjetitelja izveli 80 dramskih, glazbenih, plesnih, folklornih, filmskih, likovnih i drugih programa

je gostovao Studentski teatar Lero s predstavom Kaplje autora i redatelja Davora Mojaša, dok su u ambijentu tvrđave Bokar izvedene tri monodrame: mono-opera po Gogoljevoj kratkoj priči „Dnevnik jednog luđaka“ u režiji Marjana Nečaka i u izvedbi maestralnog Ozrena Grabarića, zatim virtuozna monodrama „Mistero buffo“ prema djelu nobelovca Daria Foa, u izvedbi Dražena Šivaka i režiji Lee DeLong te monodrama „Soba za poglede“ prema tekstu Virginije Woolf „Nova haljina“, u izvedbi Ivane Buljan Legati i režiji Marine Petković Liker.

Jedan od najcjenjenijih i najpoznatijih baleta u svijetu, slavni Marijinski teatar, nastupio je početkom kolovoza na 70. Dubrovačkim ljetnim igrama, zadivivši brojnu publiku koja je na ovaj program stigla iz čitave regije. Park Gradac na dva je dana pretvoren u kulisu baleta u dva čina Četiri godišnja doba u koreografiji Ilje Živoja pripremljenog na glazbu Maxa Richtera prema Vivaldiju.

Folklorni program Igara obilježilo je zajedničko slavlje Igara i Ansambla Lado, koji ove

tinom Filjak, nakon čega su uslijedili festivalski nastupi Ansambla Esperanza, kao i Zagrebačkog kvarteta koji ove godine slavi svoju stotu obljetnicu djelovanja, a na Igrama je nastupio s virtuoznom klasičnom gitaristicom Anom Vidović. Dubrovački simfonijski orkestar nastupio je u srpnju pod ravnanjem dirigenta Franza Antona Kragera i s istaknutim solistom, trubačem Håkanom Hardenbergerom te u kolovozu s dirigentom Ivom Lipanovićem uz violinisticom Katarinom Kutnar te praisveli skladbu Ivana Viočića. Slavna pijanistica Yuja Wang, kojoj je ovo bio prvi nastup u Hrvatskoj, i klarinetist Andreas Ottensamer koji je već lani oduševio festivalsku publiku, nastupili su zajedno u Dvoru 6. kolovoza te zaslužno osvojili i publiku i kritiku koja je ovaj koncert proglasila jednim od umjetničkih vrhunaca ove festivalske sezone. Recital slavnog pijanista Iva Pogorelića koji je dugo unaprijed bio rasprodan, u potpunosti je ispunio očekivanja, a prepuni Dvor uživao je u gotovo dva sata čiste glazbene čarolije 18. kolovoza. Festivalaska

publika slušala je u srpnju Glazbu dubrovačkih ljetnikovaca u izvedbi vrsnih solista Bojana Čičića i Dmitrya Sinkovskog na violinama te Tomislava Fačinija na čembalu i ostalih vrhunskih glazbenika: Elene Davidove, Hiwote Tadesse, Frana Petrača, Lee Sušanj Lujo, Stjepana Nodila, Manuele Marije Mitterer, Hermannu Ebnera, Ataya Baćcija te Izidoar Erazema Grafenauera. Jedinstveni koncertni program donio je u atrij Kneževa dvora pet Sorkočevićevih simfonija, Händela, Vivaldija te suvremenu praisvedbu Concerta favori Ivana Jarnovića, a oduševljena publika kraj svake skladbe pozdravila je velikim pljeskom. Hrvatski barokni ansambl nastupio je pod ravnanjem uglednog dirigenta Hervéa Niqueta u atriju Kneževa dvora 14. kolovoza izvodeći Händela i Telemanna. Solisti na koncertu bili su orguljaš i čembalist Pavao Mašić, violinistica Laura Vadjon te trubač Krešimir Fabijanić. Zbor Hrvatske radiotelevizije pod dirigentskom palicom svog šefa-dirigenta i pomoćnika intendantice za glazbeni program Igara mo. Tomislava Fačinija, 25. srpnja, oduševio je festivalsku publiku u atriju Kneževa dvora. Na programu koncerta bila je najljepša ruska liturgijska glazba: izbor iz veličanstvenog Cjelonoćnog bdijenja Sergeja Rahmanjinova i Tri zbora Georgija Svidirova. Svjetski priznati mladi glazbenici, violončelist Luka Šulić i pijanist Aljoša Jurinić, svojim su prvim zajedničkim, virtuoznim nastupom te svojom karizmatičnom pojavom oduševili publiku koja je Knežev dvor ispunila do posljednjeg mjesta. Mnogobrojna festivalska publika mogla je ovog ljeta uživati u vrhunskom jazz programu svjetski poznatog Avishai Cohen trija koji je na 70. Igrama nastupio pod pokroviteljstvom Mastercarda na prepunoj taraci tvrđave Revelin. U suradnji s Gradom Dubrovnikom i Star produkcijom, Dubrovačke ljetne igre organizirale su prvog dana kolovoza i spektakularni koncert talijanskog opernog pop trija Il Volo.

Tradicionalno, dio festivalskog programa je i suradnja s dva filmska festivala pa je i dubrovačka publika uživala u najboljim filmskim ostvarenjima iz Pule i Motovuna. Izložbeni program 70. Dubrovačkih ljetnih igara počeo je otvorenjem izložbe „Lauba u Sponzi – Fascinacije“ 12. srpnja, uslijedilo je otvaranje izložbe „Susret u depou III“ dubrovačke umjetnice Dubravke Lošić u njenom ateljeu u bivšoj uljari Radeljević, a treća je ovoljetna izložba, koju je pod nazivom „Iza Igara“ pripremio Marko Ercegović, zabilježila zanimljiva, inače publici nevidljiva, zakulisna događanja iz procesa nastajanja festivala kojem je i bila posvećena.

U sklopu programa razvoja publike „Ključevi od Grada“, održani su mnogobrojni i raznovrsni programi, uključujući i premijerne projekcije dva dijela dokumentarnog filma „Grad od

Igara, Igre od Grada" autora Vedrana Benića, a u koprodukciji Hrvatske radiotelevizije i Dubrovačkih ljetnih igara te trodnevni simpozij „Future of Ambience" koji su Dubrovačke ljetne igre organizirale povodom 70. godišnjice svog istraživanja ambijentalnosti i site-specific izvedbi unutar dvogodišnjeg projekta pod naslovom Future Epics koji se bavi razvojem novih pristupa kulturnoj baštini, a podržan je od strane Europske komisije unutar programa Kreativna Europa – potprogram Kultura. Simpozij je imao i popratni umjetnički program u okviru kojeg su se na Igrama zvučnim instalacijama predstavili Bojan Gagić i Hrvoje Hiršl. Predstavljanje knjige „Grad-pozornica Georgija Para" urednika Hrvoja Ivankovića uz prikazivanje dokumentarnog filma „Georgij Paro – Pospremanje" Lade Džidić Barić posvećenog velikom redatelju Georgiju Paru održala se u Sponzi, a interaktivna izvedba „Grad govori Držića" u jednom od omiljenih lokala dubrovačkih umjetnika, Lučijevoj Libertini. U sklopu popratnog programa 70. Igara održala se i promocija knjige „Anamnesis - Dijalozi umjetnosti u javnom prostoru" autorice Sandre Uskoković u Festivalskoj palači.

U sklopu obilježavanja Orlandove godine, a u okviru „Ključeva od Grada" za djecu i mlade, besplatna izvedba lutkarske predstave talijanske družine Figli d'Arte Cuticchio „Bijesni Orlando" pod pokroviteljstvom Grada Dubrovnika i Rezervata Lokrum, zabavila je najmlađu publiku na taraci tvrđave Revelin. Dječji dio popratnog programa donio je i radionice za djecu „Kako nastaje predstava" i „Video igre" te radionicu za mlade „Anatomija srama", dok je Jasna Held kao i prošle godine pripovijedala najljepše priče iz dubrovačkog kraja, ovog puta u vrtu Biskupskog sjemeništa na Jezuitima.

Intendantica Igara Dora Ruždjak Podolski i direktorica TZ grada Zagreba Martina Bienenfeld najavile su program „Dubrovačke ljetne igre u Zagrebu" kojim će se velika sedamdeseta festivalska obljetnica predstaviti i publici u metropoli. Martina Bienenfeld izjavila je kako joj je velika čast biti u Dubrovniku i najaviti svojevršno pop-up izdanje festivala koji će u rujnu biti organiziran u Zagrebu povodom velikog i značajnog jubileja Dubrovačkih ljetnih igara. Prateći trendove i znajući kako većina ljudi u Europi putuje s nekim kulturnim povodom, izrazila je uvjerenje kako će ovaj mini festival zasigurno privući brojne posjetitelje. Naglasila je i kako Dubrovnik i Zagreb nisu samo na kulturnom planu povezani, već su vrlo aktivni na brojnim prezentacijama i sajmovima po svim krajevima svijeta tako da je ovo nastavak sjajne suradnje dvaju gradova, a zaključila je da se nada kako će ovo biti i početak jedne lijepe nove tradicije.

Ovaj će program tako 6. rujna otvoriti „Glazba dubrovačkih ljetnikovaca" na platou Gradec, a slijede dvije izvedbe „Malog princa" 8. rujna u Zagrebačkom kazalištu lutaka, izvedba predstave „Pod balkonima" u Zagrebačkom kazalištu mladih 13. rujna, dok će izložba „Iza Igara"

70. DUBROVAČKE LJETNE IGRE U BROJKAMA

Gotovo 2000 umjetnika iz gotovo dvadeset zemalja svijeta (SAD, Rusija, Švedska, Kina, Izrael, Italija, Njemačka, Lihtenštajn, Belgija, Austrija, Francuska, Srbija, Slovenija...) 20 scenskih prostora: atrij Kneževa dvora, atrij palače Sponza, ispred crkve sv. Vlaha, ispred Katedrale, park kampusa Sveučilišta u Dubrovniku, ljetnikovac Bunić-Kaboga, Ljetno kino Jadran, palača u ulici Braće Andrijića, park Gradac, park Umjetničke škole Luke Sorkočevića, tvrđava Lovrjenac, taraca tvrđave Revelin, tvrđava Bokar, ljevaonica pod Minčetom, Lazareti, prostor Udruge mladih Orlando, vrt biskupijskog sjemeništa na Jezuitima, bivše uljara Radeljević, Festivalska palača i caffe bar Libertina. Ukupno 80 održanih programa (uključujući svečano otvaranje), od čega: 30 dramskih izvedbi; 16 glazbenih izvedbi; 2 plesne izvedbe; 5 folklornih izvedbi; 9 filmskih projekcija; 3 izložbe; 14 ostalih popratnih događanja. Program razvoja publike Ključevi od grada imao je ukupno 26 izvedbi, a najmlađoj festivalskoj publici 70. Igre su donijele 11 izvedbi. 70. Igre imale su 30 besplatnih izvedbi. Nastup plesnog ansambla Rosas na taraci tvrđave Revelin otkazan je zbog kiše, kao i generalna proba svečanog otvaranja.

SPONZORI I SURADNJE:

Dubrovačke ljetne igre kao jedna od najprominentnijih kulturnih ustanova u Hrvatskoj te prestižni europski festival ostvaruje sjajne poslovne rezultate s renomiranim domaćim kućama: Mastercard, Jadranski luksuzni hoteli, Coca-Cola, HEP, Tele 2, Tekstilpromet, Ford (službeno vozilo 70. Dubrovačkih ljetnih igara), Zračna luka Dubrovnik, Croatia Airlines, Croatia osiguranje, ACI Club, Gulliver Travel, Kraš, hotelske kuće: Valamar, Pucić Palace, Kazbek, Lero, Hoteli Maestral, Hotel Lapad, Hotel More, Grand Hotel Park te Clara Stones, Xenia Design i ACI. Dubrovačke ljetne igre primile su i vrijedne donacije Zaklade Caboga Stiftung, OTP banke, Orbico grupe, Atlantske plovidbe te Francuskog instituta. 70. Dubrovačke ljetne igre ostvarile su suradnje s: Akademijom dramske umjetnosti Zagreb, Art radionicom Lazareti, Pulskim filmskim festivalom, Motovun film festivalom, Kinematografima Dubrovnik, Dubrovačkim muzejima, Državnim arhivom u Dubrovniku, Umjetničkom školom Luke Sorkočevića, Hrvatskom radiotelevizijom, JU rezervat Lokrum i brojnim drugima. Dubrovačke ljetne igre zahvaljuju Ministarstvu kulture RH, Gradu Dubrovniku, Dubrovačko-neretvanskoj županiji, Hrvatskoj turističkoj zajednici, Turističkoj zajednici grada Dubrovnika, sponzorima i donatorima, svim predstavnicima medija i svim građanima Dubrovnika na potpori i suradnji bez čega realizacija festivala ne bi bila moguća.

fotografa Marka Ercegovića biti otvorena u Kulturno informativnom centru 17. rujna. Program će zaključiti Avishai Cohen Trio 25. rujna u Koncertnoj dvorani Blagoje Bersa Muzičke akademije Zagreb. Program će biti ostvaren zahvaljujući pokroviteljstvu Turističke zajednice grada Zagreba.

Ravnateljica Ivana Medo Bogdanović se na kraju osvrnula na sjajne financijske rezultate otkrivši da je proračun 70. Igara iznosio gotovo 20 milijuna kuna što je približno 45 % više od lanjskog ostvarenog proračuna. Za ovako veliko povećanje zaslužni su prvenstveno Grad Dubrovnik, sponzori, ali i prihod od ulaznica koji je također povećan za 45 % u odnosu na 69. Igre, a javna sredstva u ovogodišnjem proračunu čine manje od 65 % dok je više od 35% ostvareno prihodom od prodaje ulaznica, sponzorstava i donacija, što predstavlja nedostižan omjer za većinu kulturnih institucija u široj regiji.

- Zahvaljujem Gradu Dubrovniku, Ministarstvu kulture, Županiji dubrovačko-neretvanskoj, Turističkoj zajednici Grada Dubrovnika, Hrvatskoj turističkoj zajednici, našim vjernim sponzorima Mastercardu, HEP-u, Krašu, Tele2, Fordu, ali i novim poslovnim partnerima: Coca-Coli i Tekstilprometu, te donatorima: zakladi Caboga Stiftung, OTP banke, Orbicu i Atlantskoj plovidbi, na podršci koja je velikim dijelom zaslužna za ovako zavidne financijske rezultate. Veliko hvala i našoj publici koja se, prepoznavši kvalitetu programa 70. Igara, odazvala u velikom broju, zahvaljujući čemu su brojni umjetnici ovo ljeto nastupali pred rasprodanim gledalištima – istaknula je Medo Bogdanović.

Povodom značajnog jubileja, Dubrovačke ljetne igre su u suradnji s partnerom Dekodom te uz potporu svojih sponzora i drugih partnera, organizirale veliku nagradnu igru „70 nagrada za 70 godina Igara", a na završnoj konferenciji za medije, održano je i izvlačenje dobitnika koji će biti objavljeni na mrežnim stranicama Igara te Dekoda.

Usljedila je i dodjela Nagrada Orlando Hrvatske radiotelevizije za najbolja umjetnička ostvarenja u programu 70. Igara.

UZA 70. DUBROVAČKE LJETNE IGRE

Preinačavanje nečijega književnog djela koje je, svako od njih, cjelovito, znači načelno mu ne treba ništa ni dodavati ni oduzimati, izobličavanje je i nagrđivanje umjetničkih tvorevina te je dvojbeno ne samo etički, nego i estetski, a moguće i pravno: nasljednici autorskih prava, dok ona traju (50 godina od smrti autora) mogu tražiti sudsko uplitanje, ukoliko ne uzmu novac za „obeštećenje“, a zanemare onoga kojega su naslijedili.

U programskoj knjižici zadnje ovogodišnje dramske predstave Igara piše IVO VOJNOVIĆ: GERANIUM

U podnaslovu stoji: „Prema istoimenoj pripovijetki Iva Vojnovića te pripovijetki 'Otok' iz zbirke 'Molitva na šetalištu' Antuna Šoljana“

Točaka nema jer je to naslov/podnaslov, međutim pogledajte podnaslovnu rečenicu; nedostaje joj ne samo subjekt TKO nego i predikat ŠTO. Čitamo samo prilošku oznaku načina KAKO („Prema istoimenoj pripovijetki...“ itd.) „Sakriveni“ predikat je ovdje „napisali (su)“, a subjekt „Marina Pejnović i Ivan Penović“. To, dakle, ne piše, ali tako jest jer nas dalje programska knjižica upućuje da je PEJNOVIĆ redateljica, a PENOVIĆ dramaturg. Njih dvoje od Vojnovićeva romana „Geranium“ („roman jedne osiđelice“) i Šoljanove pripovijetke „Otok“ napisali su (možda samo Penović?) neko novo djelo, na Igrama prikazano kao da je to „Geranium“ (rasprostranjeni kućni „siromaški“ cvjetići koji trajno cvjetaju) Iva Vojnovića. Istina, piše „prema Geraniumu“. Znači: GERANIUM (u naslovu) PREMA GERANIUMU (u podnaslovu)!? To je očit nonsens.

Ne, ne tjeram „mak na konac“ i ne sitničarim, nego ovom malom gramatičko-semantičkom analizom pokazujem u kakvu je slijepu i nesuvislu ulicu iz koje nema izlaza zaglibilo suvremeno shvaćanje „redateljskog teatra“. Redatelji ne poštuju, ili samo ne uvažavaju, na isto dođe, ni pisca ni djelo koje je neki pisac napisao, a godinama se ili stoljećima već javno izvodi. Nije im dobro, što su ti neki svjetski ili domaći poznati i priznati pisci napisali pa nadobudni i naopako nataknuti redateljski mladci i mladice (i stari kenjci!) dopisuju svoje najčešće nesuvislosti (jer nisu pisci!) da „poprave“ književne klasike i prikazu nam svoju izmišljotinu. To se ponekada naziva „projekt“ i od države se traži novac za ostvarenje projekta. (Probajte s nečim takvim izići na kazališno tržište, ako se usudite! Već lani je u *Kazalištu Marina Držića* ova redateljica dramu *Odjenući gole* talijanskog nobelovca Pirandella odlučila „ispreplesti s novelom *Tragedija jednog lika*“, napisavši o tomu vrlo mudar, u prvom dojmu doista jako pametan esejčić, ali rezultat je bio 13 (trinaest) gledatelja u gledalištu, skupa sa mnom i mojom pratiteljicom, u lipnju 2018.